

АЛЕКСІДЗЕ Дмитро Олександрович (ალექსიძე დიმიტრი ალექსანდრეს ძე; 23. 02(08. 03). 1910, Тбілісі — 05. 12. 1984, там само) — грузинський режисер. Нар. арт. Груз. РСР (1955), нар. арт. СРСР (1976). Державна премія УРСР (1971). Закін. Інститут театр. мистецтва у Москві (1936). Працював реж.-постановником (1936–59), гол. реж. (1959–64) театру ім. Ш. Руставелі; гол. реж. театру ім. К. Марджанішвілі (1971–84), обидва — у Тбілісі; 1964–70 — реж., від 1968 — гол. реж. Київ. укр. драм. театру ім. І. Франка, у 1967–68 — гол. реж. Київ. рос. драм. театру ім. Лесі Українки. За сумісн. — проф. Київ. інституту театр. мистецтва (1968–70). Здійснив низку постановок у театрах Москви, Ленінграда, Кишинева, Ташкента, Сухумі. Був ректором Груз. театр. інституту, проф. Тбіліс. університету. Поставив п'єси «День народження Терези» Г. Мдівані (1962), «Пам'ять серця» О. Корнійчука (1969), «Камінь русина» О. Коломійця (1982)

— усі в Київ. укр. драм. театрі ім. І. Франка; «Шлюб за конкурсом» К. Гольдоні (1967), «Розлом» Б. Лавреньова (1967) — у Київ. рос. драм. театрі ім. Лесі Українки; «Отелло» Дж. Верді (1966) — у Київ. театрі опери та балету. Відновив на київ. сцені постановки творів М. Куліша («Патетична соната»), Софокла («Антигона»; обидві — 1965 у Київ. укр. драм. театрі ім. І. Франка), стимулюючи в укр. сценіч. мистецтві інтерес до високих зразків драматургії. Сприяв оновленню образ. мови київ. театрів, віддаючи перевагу епіч. формам. Його діяльність була спрямована на суттєві зміни методол. засад театр. творчості. Пед. робота А. налаштовувала нове покоління укр. митців на діалог зі складнішими зразками класич. літ-ри, творами, що впродовж довгих років майже не потрапляли на укр. кін. Автор низки театрознав. праць:

«მსახიობის აღზრდის საკითხისათვის» («До питання виховання

актора», 1956), «ჩემი ისტორიის გეგმა სპექტაკლზე»

(«Робота режисера над спектаклем», 1961; обидві — в Тбілісі); та статей «Личность художника» («Театр», 1970, № 10), «Будущее театра начинается сегодня» («Сов. культура», 1984, 18 дек.).

Рекомендована література

1. Шалуташвили Н. Режиссер Дмитрий Алексидзе // Лит. Грузия. 1961. № 2;
2. Мумладзе Д. Шляхами пошуків // Мистецтво. 1969. № 3;
3. Догонадзе Л. Дмитрий Алексидзе и его новые ученики // Лит. Грузия. 1984. № 9.

Н. М. Шалуташвілі

Бібліографічний опис:

Алексідзе Дмитро Олександрович / Н. М. Шалуташвілі // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2001. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-43729>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).